

**UCHWAŁA NR VIII/57/2025
RADY MIEJSKIEJ W KAŁUSZYNIE**

z dnia 26 lutego 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.), art. 10 ust.1, 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) oraz Rada Miejska w Kałuszynie uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kałuszyna.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Adam Kaczmarczyk

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2027, zwany dalej Programem określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych. Działania proponowane w ramach Programu skorelowane są z działaniami z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Wśród różnych problemów społecznych, te związane z alkoholem i narkomanią są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Współcześnie zakres profilaktyki uzależnień znacznie się poszerzył, gdyż ma ona za zadanie zarówno przeciwdziałać używaniu substancji psychoaktywnych, ograniczać zachowania ryzykowne oraz konsekwencje uzależnień behawioralnych. Adresatami są najczęściej osoby nieużywające substancji psychoaktywnych, w różnym stopniu obciążone czynnikami ryzyka, osoby używające sporadycznie, eksperymentujące z alkoholem i innymi środkami psychoaktywnymi, używające problemowo alkoholu i środków psychoaktywnych, osoby uzależnione behawioralnie, jak również rodziny dotknięte skutkami uzależnień osób bliskich. Osiągnięcie celów programu będzie możliwe, gdy działania będą prowadzone systematycznie i planowo, przy wykorzystaniu różnych form oddziaływania. Jedynie wspólne działania przedstawicieli różnych podmiotów mogą zainicjować proces zmian służących zmniejszeniu lub wyeliminowaniu szkód spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym. Współpraca daje szansę na zwiększenie efektywności działań i bardziej skuteczne rozwiązywanie problemów.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych i dokumentach:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,

2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i system pieczy zastępczej.
7. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025 z dnia 30 marca 2021 r.,
8. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030
9. Uchwała Rady Miejskiej w Kałuszynie Nr XXXV/232/2017 z dnia 7 listopada 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kałuszyn do 2025 roku

Realizując Program należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym stanowi art. 11¹: „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18”. W kontekście brzmienia art. 4¹ planując działania w ramach Programu, należy jednocześnie uwzględnić zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia.

Rozdział I

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH NA TERENIE GMINY

1. Sytuacja demograficzna

Aktualnie w Gminie Kałuszyn zamieszkuje ogółem 5550 mieszkańców. Struktura demograficzna obrazuje się następująco:

- Kobiety (pow.19. lat) stanowią grupę - 2250
- Mężczyźni (pow.19. lat) stanowią grupę - 2214
- Dzieci i młodzież (do lat 19-stu) stanowią grupę - 1086

2. Rynek alkoholowy

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Rodzaj zezwolenia	zezwolenia na sprzedaż napojów	2023	2024

	alkoholowych		
do spożycia poza miejscem sprzedaży	do 4,5% oraz piwa	15	15
	od 4,5% do 18%	12	13
	powyżej 18%	12	13
do spożycia w miejscu sprzedaży	do 4,5% oraz piwa	5	7
	od 4,5% do 18%	1	2
	powyżej 18%	2	3

3. Używanie alkoholu i narkotyków przez dzieci i młodzież.

W Szkole Podstawowej w Kałuszynie przeprowadzono badanie ankietowe mające na celu poznanie postaw młodzieży wobec różnych substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, ich orientacji w tym zakresie oraz oceny poziomu ryzyka związanego z używaniem poszczególnych środków. Badaniem objęto 102 uczniów z klas szóstych, siódmych i ósmych.

Pytanie: Czy palisz papierosy? **94% ankietowanych uczniów odpowiedziało negatywnie. Do palenia przyznało się 6% uczniów.** Przynajmniej raz papierosa spróbowało około 8% badanych, 2-3 razy zapaliło papierosa około 4 % uczniów, wielokrotnie paliło 3% uczniów. Do codziennego palenia papierosów przyznaje się 2% ankietowanych.

Pytanie: Skąd bierzesz papierosy? Odpowiedzi wskazują na to, że **uczniowie najczęściej są częstowani papierosami przez kolegów - około 3% odpowiedzi.** Około 2% uczniów podbiera papierosy rodzicom lub rodzeństwu bez ich wiedzy. Również 1 % osób wskazało, że papierosy kupują im starsi koledzy. Natomiast 1 % uczniów kupuje papierosy samemu.

Pytanie: Spożywanie alkoholu? **26% badanych uczniów przynajmniej raz próbowało alkoholu.** 19 % uczniów odpowiedziało, że piło alkohol kilka razy. 52 % uczniów nigdy nie piło alkoholu.

Najczęściej **uczniowie próbowali piwa (26%), wina (18%) i szampana (20%). Wódki próbowało 13% uczniów.** Uczniowie przyznawali się również do próbowania whisky 3%, bimbru 1%, drinków 1% oraz likieru 1%.

Pytanie: gdzie po raz pierwszy badani uczniowie pili alkohol? Najczęściej **wskazywali dom 24%, u rodziny 13% u kolegów 8%.** Pozostałe odpowiedzi to: na urodzinach 2 %, na weselu 2%, na imprezie rodzinnej 1%, na mieście 1%.

Pytanie: Kto poczęstował Cię alkoholem? Z odpowiedzi uczniów wynika, że alkoholem **najczęściej częstowali ich rodzice 13%, w dalszej kolejności byli to inni członkowie rodziny (12%),** kolega i koleżanka (10%), i rodzeństwo (5%).

Pytanie: Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek być pijanym? **90% odpowiedziało, że nie.** 2% uczniów przyznało się, że było pijanym raz lub dwa razy.

Pytanie: Czy Twój rodzice wiedzą, że piłeś alkohol? - **13% uczniów zadeklarowało, że rodzice wiedzą o tym i zaakceptowali to.** 15% badanych uczniów odpowiedziało że rodzice nie wiedzą o tym, natomiast 15% uczniów deklaruje, że rodzice wiedzą, ale nie akceptują tego.

Pytanie: o źródła spożywanego przez uczniów alkoholu. Odpowiedzi uczniów wskazują, że **7% osób jest częstowanych przez kolegów i koleżanki,** 10% przez rodziców, natomiast 6% deklaruje, że wynosi z domu.

Pytanie: Czy używałeś innych środków odurzających? **97% badanych odpowiedziało, że nie,** 1% uczniów deklaruje, że spróbowało narkotyków. Natomiast, czy zdarzyło Ci się zażyć jakiś narkotyk lub środek uzależniający 97% odpowiedziało, że nigdy, 2% spróbowało jeden lub dwa razy.

Pytanie: o konsekwencje wynikające z uzależnień – **84% uczniów wie,** jakie konsekwencje mogą się pojawić, natomiast 30 % badanych odpowiedziało, że nie.

Pytanie: Kogo poprosisz o pomoc, gdyby ktoś namawiał lub zmuszał Cię do picia, palenia albo zażywania substancji uzależniających? **75% uczniów podało odpowiedź, że do rodziców,** 17% poprosiłoby rodzeństwo, 8% kolegę lub koleżankę, 10% pedagoga lub psychologa i wychowawcę lub innego nauczyciela oraz 3% dyrektora.

Przeprowadzone badanie wykazało, że większość uczniów nigdy nie próbowała alkoholu. Jednak są uczniowie, którzy niestety pili alkohol pomimo tak młodego wieku. Miejscem, w którym młodzi ludzie spożywali alkohol w większości stanowił ich dom rodzinny. Jest to bardzo niepokojące zjawisko, kiedy młodzi ludzie tak wcześnie sięgają po używki. Najbardziej popularnym rodzajem alkoholu, który był wśród nich spożywany jest piwo lub wino.

4. Konsumpcja alkoholu w populacji dorosłych.

Z ostatnich takich badań ogólnopolskich wynika, że 11,9% mieszkańców Polski w wieku produkcyjnym, czyli między 18. a 64. rokiem życia, należy do grona nadużywających alkoholu, natomiast 2,4% w tym przedziale wiekowym spełnia kryteria diagnostyczne uzależnienia. Przeniesienie tych

wyników na populację Gminy Kałuszyn daje nam następujące szacunkowe wyliczenia ok. 400 osób nadużywających alkoholu i ok. 80 osób uzależnionych od alkoholu.

Kobiety piją mniej alkoholu niż mężczyźni, a także rzadziej go nadużywają, jednak u pijących alkohol kobiet częściej rozpoznaje się szkody zdrowotne, które są następstwem nadużywania alkoholu.

5. Szkody społeczne wywołane alkoholem.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych (lub nadużywających alkoholu). Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin i osób żyjących w najbliższym otoczeniu alkoholika. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele innych szkód społecznych, np.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie. Szkody występują w znacznej mierze w sferze ekonomicznej. Są to koszty: leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności oraz spadek wydajności pracy.

Picie alkoholu przez kobiety ciężarne często powoduje organiczne uszkodzenie dzieci w okresie prenatalnym, którego skutkiem jest upośledzenie umysłowe i opóźnienia rozwojowe o różnym stopniu ciężkości. Skutkują one w przyszłości problemami z funkcjonowaniem w życiu społecznym i zawodowym. Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (Fetal Alcohol Syndrom Disorder – FASD) jest to zespół nieprawidłowości, stwierdzany u dzieci matek spożywających alkohol w okresie ciąży.

Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

6. Rodziny z problemem alkoholowym objęte pomocą społeczną (dane uzyskane z OPS w Kałuszynie).

Rodziny objęte pomocą społeczną	2022	2023	2024
Ogółem	125	166	163
w tym z problemem alkoholowym	28	4	5

7. Przemoc domowa

Z badań przeprowadzonych przez PARPA na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wynika, że prawie 37 % Polaków zna przypadki przemocy wobec kobiet, a 20% przemocy wobec mężczyzn. 24,7% respondentów doświadczyło co najmniej jednej z czterech form przemocy (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej). Istotnym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest używanie alkoholu. Zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowaniem przez niego agresywnych zachowań podkreślają członkowie rodzin, w których dochodzi do przemocy. Ankietowane osoby dorosłe doświadczające przemocy w rodzinie stwierdziły, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol (37,2 % ofiar przemocy fizycznej, 28 % ofiar przemocy psychicznej, 19,3 % przemocy ekonomicznej i 37,5 % przemocy seksualnej). Ponadto z badań wynika, że przemocy fizycznej częściej doświadczają dzieci i młodzież, których rodzice nadużywają alkoholu (47%) niż dzieci i młodzież, których rodzice alkoholu nie nadużywają (29%).

8. Niebieskie karty

W rodzinach, w których występuje przemoc zakładane są „Niebieskie Karty”. Na obszarze Gminy Kałuszyn w 2023 r. prowadzono: 12 procedur Niebieskiej Karty w tym 1 z roku 2021 i odbyło się 9 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Kałuszyn.

Natomiast w 2024 r. przeprowadzono 32 procedury Niebieskiej Karty w tym 21 wszczętych w 2024 r. i odbyło się 8 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Kałuszyn.

9. Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego alkoholowego

W 2023 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła 8 procedur zobowiązania do leczenia odwykowego. Odbyło się 7 posiedzeń GKRPA.

Natomiast w 2024 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła 11 procedur zobowiązania do leczenia odwykowego w tym 2 procedury z 2023 roku oraz odbyło się 10 posiedzeń GKRPA.

10. Naruszenia prawa i porządku przez osoby uzależnione

Używanie alkoholu i narkotyków powoduje wielowymiarowe szkody społeczne i prawne oraz ma wpływ na popełnianie przestępstw i wykroczeń.

Z informacji uzyskanych z Posterunku Policji w Kałuszynie wynika, że odnotowano przestępstwa związane z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

- miasto Kałuszyn 9 przestępstw - 2023r, 5 przestępstw- 2024r.
- gmina Kałuszyn – brak przestępstw narkotykowych - 2023r. i 2 przestępstwa w 2024 r.

11. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienie najczęściej kojarzy nam się z nałogiem od różnego rodzaju substancji chemicznych: alkoholu, narkotyków, leków. Obecnie jednak problem uzależnień związany jest także z koniecznością wykonywania określonego działania, właśnie to – w największym skrócie jest uzależnienie behawioralne. Do tego typu nałogów zaliczyć możemy: hazard, seksoholizm, zakupoholizm, pracoholizm, uzależnienie od jedzenia czy także (coraz częściej) Internetu. Poza tymi najbardziej powszechnymi uzależnieniami pojawiają się również bardziej specyficzne: nałogowe opalanie się czy obsesyjne trzymanie się zasad określonej diety (np. białkowej), a nawet uzależnienie od zabiegów medycyny estetycznej. Wszystkie te zachowania, aby mogły zostać uznane za uzależnienie, muszą charakteryzować się m.in.: brakiem możliwości skontrolowania ich (mimo wiedzy o tym, że są szkodliwe), odczuwaniem narastającego niepokoju, jeśli nie mogą być zrealizowane. Ich skutkiem muszą być zaburzenia funkcjonowania (dotyczy to zarówno pracy zawodowej, jak i życia prywatnego). Z czasem uzależnienie behawioralne dotyka i niszczy niemal każdą sferę życia osoby, która się z nim zmagą, bardzo często prowadząc do sytuacji kryzysowych.

W Szkole Podstawowej w Kałuszynie przeprowadzono również badanie ankietowe mające na celu poznanie postaw młodzieży wobec uzależnień behawioralnych.

Badaniem objęto 102 uczniów z klas siódmych i ósmych.

Pytanie: ile godzin tygodniowo poświęcasz na gry komputerowe. Odpowiedzi uczniów były bardzo zróżnicowane, wahały się od kilkunastu minut do kilkudziesięciu godzin. **Uśredniony wynik odpowiedzi to ok. 12 godzin tygodniowo.**

Pytanie: o skutki grania w gry komputerowe, młodzież odpowiedziała, że 28% badanych prowadzi kłótnie z rodzicami, **25% zauważa pogorszenie ocen w**

nauce, 25% odczuwa zmęczenie i niewyspanie, a 41% deklaruje brak zainteresowania rzeczami, które wcześniej sprawiały im przyjemność.

Pytanie: czy doświadczyłeś przemocy w sieci ? - **25% uczniów odpowiedziało, że tak**. Jeśli chodzi o to, jaka to była przemoc podane zostały następujące odpowiedzi: 21% przewiska i wulgaryzmy, 13% ośmieszanie, 10% zastraszanie, 8% rozsyłanie kompromitujących materiałów, 2% tworzenie kompromitujących i ośmieszających stron internetowych.

Pytanie: Kto wobec Ciebie zachowywał się w ten sposób? – **16% uczniów stwierdza, że były to osoby nieznane im**, 13% wskazało odpowiedź, że to uczniowie z mojej klasy, natomiast 7% twierdzi że byli to uczniowie z innych klas.

Rozdział II

CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kałuszynie na lata 2025-2027 wpisuje się w cel strategiczny Narodowego Programu Zdrowia tj. zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu poprzez:

1. Dalszą aktywizację instytucji i społeczności gminy, do działań na rzecz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych oraz wspomaganie działań służących rozwiązywaniu tych problemów.
2. Pomoc w wychodzeniu uzależnień osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz pomoc członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu.
3. Stałe podnoszenie poziomu wiedzy na temat uzależnień poprzez rozwijanie działań edukacyjnych skierowanych do społeczności gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
4. Promowanie zdrowego, wolnego od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych stylu życia.
5. Zmniejszenie dostępności do alkoholu i narkotyków poprzez restrykcyjne przestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Oczekiwane zmiany:

1. Modyfikacja stylu życia rodzin w kierunku prozdrowotnym i wolnym od nałogów.
2. Zmniejszenie patologii związanych z nadmiernym spożyciem alkoholu i narkotyków.
3. Zmniejszenie wskaźników łamania prawa przez osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków oraz zwiększenie liczby osób powracających do aktywnego życia po leczeniu odwykowym.
4. Zminimalizowanie efektów zaniedbań wychowawczych oraz zaburzeń życia rodzinnego wynikających z uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.
5. Zmniejszenie zjawiska przemocy domowej.
6. Wyeliminowanie dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży.

Rozdział III

ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie Punktu Interwencyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin w ramach, którego działa grupa samopomocowa AA, telefon zaufania i inne.
 2. Udzielanie porad i informacji w zakresie możliwości podjęcia leczenia odwykowego.
 3. Motywowanie osób uzależnionych jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do korzystania z pomocy grup samopomocowych.
 4. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia.
 5. Kierowanie osób nadużywających alkoholu na badanie przeprowadzane przez biegłych w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
 6. Wnioskowanie o przymusowe leczenie odwykowe alkoholowe.
- #### **II. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, problemy związane z używaniem narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.**

Sposób realizacji:

1. Współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Kałuszyn.
2. Rozpoznawanie przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
3. Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.
4. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
5. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.
6. Zakup podręczników i lektur do biblioteki szkolnej w celu wypożyczania ich dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.
7. Współpraca z sądem, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, służbą zdrowia, szkołami, organizacjami pozarządowymi, parafią oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz trzeźwości oraz podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy oraz innym zachowaniom patologicznym wynikającym z uzależnień.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych**Sposób realizacji:**

1. Realizacja programów profilaktycznych alternatywnych wobec uzależnień, adresowanych do dzieci i młodzieży, promujących życie bez alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
2. Organizowanie badań i diagnoz pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i efektów prowadzonych obecnie działań.
3. Organizowanie konkursów związanych z profilaktyką uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych obejmujących w szczególności szkołę, parafię, bibliotekę, policję, dom kultury,

przychodnie opieki zdrowotnej, organizację pozarządowe, środowiska trzeźwościowe.

4. Prowadzenie systemu informacji na tematy związane z profilaktyką uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych na terenie gminy np. w prasie, Internecie oraz innych środkach przekazu.
5. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych: książek, broszur, ulotek, czasopism specjalistycznych i innych materiałów edukacyjnych i promocyjnych związanych z realizacją zadań określonych w programie.
6. Wspieranie programów profilaktycznych różnymi formami zajęć sportowych np. pomoc dzieciom i młodzieży w zorganizowaniu i prowadzeniu drużyn sportowych, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć sportowych organizowanych na terenie obiektu Zalew Karczunek oraz innych obiektach użyteczności publicznej.
7. Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z programem edukacyjno-profilaktycznym.
8. Podejmowanie działań środowiskowych na rzecz profilaktyki uzależnień w szczególności przez osoby nieletnie.
9. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez inicjowanie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego np. koła zainteresowań, rajdy, wycieczki , festyny itp..
10. Edukacja publiczna z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych i behawioralnych poprzez udział w ogólnopolskich i regionalnych i lokalnych kampaniach.
11. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych na temat FASD-spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii.

Sposób realizacji:

1. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób, które pracują z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Zakup koniecznego wyposażenia i materiałów związanych z pracą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Finansowanie pracy pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Organizowanie i wspieranie finansowe imprez środowiskowych propagujących zdrowy styl życia i alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu we współpracy z np. grupą samopomocową AA,

przedszkolem, szkołami, Domem Kultury, biblioteką i stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy.

5. Budowanie systemu współpracy poprzez włączenie instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, parafii w realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji:

1. Przeprowadzanie kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, przez upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego lub członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Prowadzenie działań edukacyjnych podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych i członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez zawiadomienie organów ścigania o popełnieniu wykroczeń i przestępstw.
4. W przypadkach szczególnie uzasadnionych okolicznościami sprawy, zgłaszanie przez Burmistrza lub z jego upoważnienia przez Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udziału w sprawie w charakterze oskarżyciela publicznego.
5. Współpraca z Policją w zakresie stosowania na terenie Gminy Kałuszyn przepisów prawa dotyczącego obrotu napojami alkoholowymi oraz związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych, w szczególności skierowanej do młodzieży

VI

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej

Sposób realizacji:

1. Monitorowanie potrzeb z zakresu zatrudnienia socjalnego.
2. Tworzenie warunków do godnego, zdrowego i higienicznego życia w abstynencji, poprzez zatrudnienie socjalne.
3. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kałuszynie i Powiatowym Urzędem Pracy w Mińsku Mazowieckim oraz Klubami

Integracji Społecznej w zakresie organizowania zatrudnienia socjalnego.

VII

Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Sposób realizacji:

1. Wspieranie działań mających na celu podtrzymanie przed wykluczeniem społecznym osoby, uzależnionej od alkoholu lub narażanej na wystąpienie problemu uzależnienia od alkoholu, poprzez uczenie umiejętności budowania pozytywnych relacji interpersonalnych, odpowiedzialnego budowania ról społecznych, umiejętności zaspokajania potrzeb i konstruktywnego kształtowania własnego życia, podtrzymanie motywacji do podjęcia leczenia odwykowego przy współpracy z prawnikiem, psychologiem, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Pomoc w eliminacji problemów socjalno-bytowych, utrudniających życie codzienne osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kałuszynie.

VIII. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest otwarty na nowe możliwości realizacji zadań zgodnych ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kałuszyn

Rozdział IV

BUDŻET PROGRAMU

1. Zadania niniejszego programu będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Harmonogram realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok stanowi załącznik do uchwały budżetu gminy na 2025 rok.

3. Środki, o których mowa niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i są przenoszone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku następnym.

Rozdział V

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje dieta za rozwiązywanie problemów alkoholowych na terenie gminy, w szczególności za udział w:
 - posiedzeniach komisji;
 - pracy w podkomisjach doraźnych powołanych przez przewodniczącego komisji w celu zbadania wybranej sprawy należącej do kompetencji komisji;
 - kontrolach punktów sprzedaży.
2. Wysokość diety ustala się w wysokości 120,00zł.
3. Dieta będzie płacona ze środków działu 851 – ochrona zdrowia, rozdziału 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.
4. Dieta przysługuje za efektywny udział w pracach komisji.
5. Podstawą wypłaty diety jest potwierdzenie na liście obecności na posiedzeniu komisji, pracy w podkomisjach doraźnych lub kontroli punktów sprzedaży.
6. Liczebność i skład podkomisji doraźnych ustala komisja lub przewodniczący komisji.

Rozdział VI

SPOSÓB SPRAWOZDANIA

Raport z wykonania Gminnego Programu w danym roku, należy przedłożyć Radzie Miejskiej w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport oraz sporządzić na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyłać ją do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.